

**INATSISARTUT
OMBUDSMANDIATA
UKIUMOORTUMIK
NALUNAARUTAA
2001**

28 - Akileraarutit akitsuusiussallu

28 –1 Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiit suliamik suliaqarnermanni sivisunaarsinerat. Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiit sulianik suliaqarnerannut malittarisassaqarnissaq pillugu apeqqut.

Qinnutigisami, Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiinnut 8. september 1998-imi, 8. november 1999-imi aamma 26. november 1999-imi nassiunneqarsimasut, Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiinnit suli suliarineqarsimannginnerat A-p 11. oktober 2000-imi naammagittaalliuutigaa.

Ombudsmandip ajuusaarnartorujussuartut isigaa Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiit sulianik A-mut tunngasunik suliaqarnerminnut atatillugu ukiut marluk sinnerlugit atorsimammatigit.

Tulliullugu Ombudsmandip ajuusaarnarlunnartuusoraan Akileraartarnermut siunnersuisoqatigiit A suliat ingerlanneqarnerat pillegu pisariaqartunik nalunaarfigisarsimanngimmassuk.

Kiisalu Ombudsmandip isornartorsiortariaqarsoraan Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiit sulianik suliaqarnerminnik ingerlatsinerat suli sivisunaartuarsinnarmat.

Ombudsmandip Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiit aningaasanik akuersissuteqarfingineqarnissamik pisariaqartitsinerannik naliliinissamut Naalakkersuisut pisussaaffeqarnerannik isumaqarnini nalunaarutigisimasani¹ aalajangiusimavaa, taamatuttaarlu soorlu aamma, akuersissuteqarnissamut killissaritinnejartut iluanni, innuttaasut suliassanik pisariaqanngitsumik kinguarsaanertalimmik sullinneqannginnissaminnut inatsisitigut piumasaqaateqarsinnaanerannik mianerinnittumik tulleriissaari-nissaminnut Naalakkersuisut pisussaaffeqartut.

Ombudsmandip inassuteqaatigaa Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiit isumaliutersuutigissagaat Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiinni naammagittaalliuutinik suliarinninnermut malittarisassat atuuttut allanngortinnissaannut pissutissaqarsinnaapersoq. (J. nr. 11.28.-20.1/-092-00)

A-p naammagittaalliuuttaa 12. oktober 2000-imi tiguara. Ukiuni isertitaqarfiusuni 1994-imi, 1995-imi aamma 1997-imi isertitami amerlassusiler-neqarnerannut atatillugu piffissaq Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiit suliamik suliarinninnermut atugaat A-p naammagittaalliuutigaa.

A-p Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiinnut qinnutigisai uannut naammagittaalliorneranut tunngaviusut Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiinnut 8. september 1998-imi, 8. november 1999-imi aamma 26. november 1999-imi nassiunneqarsimapput.

Naammagittaalliuut misissuinerlik aallartitsinissamut tunngavigissal-lugu naammannersoq nalilliiniarninni atugassatut Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiit 2. november 2000-imi qinnuigaakka mappi allagaatinik A-mut tunngasunik imalik atukkiuteqqullugu.

Mappi allagaatinik A-mut tunngasunik imalik kiisalu Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiit oqaaseqaatigigallagaat 8. november 2000-imi ti-guakka:

“...

Ombudsmandimut ilisimatitsissutitut oqaatigineqarsinnaavoq Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiinnut allattaagallartup oqaatigisimammag amerlassusiliinerit naammagittaalliuutigineqartut Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiit 2001-imi apriliimi ataatsimiinneranni saqqummiunneqarnissaat naatsorsuutigineqartoq.

...” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Mappi allagaatinik A-mut tunngasunik imalik 8. december 2000-imi utertillugu nassiuppara, tamatumunngalu peqatigitillugu Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiit nalunaarfigalugit naammagittaalliuut aalajangersimasumik suliarilerniarlugu aalajangertunga.

Tamatumunnga peqatigitillugu Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiit oqaaseqaateqaqqullugit qinnuigaakka. Tulleriinneri malillugit 22. september 1998-ip aamma 18. januar 2000-ip kingornatigut Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiit suliamik suliarinninnerit suut ingerlassimaneraat pi-nngaartumik paasissutissiissutigineqarnissaat kissaatigaara, tamannami suliamit ersinngimmat.

Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiit allakkatigut 11. januar 2001-imeersutigut nalunaarfigaannga

“... isertitanik amerlassusiliineq pillugu naammagittaalliuutinik Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiit allattoqarfianni suliarinninneq 2001-imi februaarimi aallartinneqassasoq naatsorsuutigineqartoq, Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiit 2001-imi apriliimi ataatsimiinneranni saqqummiunneqarnissaat siunertaralugu.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Paasivara Akileraartarnermut siunnersuisoqatigiit A-mut allakkaminni 18. januar 2001-imeersuni oqaatigisimagaat suliap qaammatit 6-12-it iluanni suliarineqarnissaa aatsaat naatsorsuutigineqarsinnaasoq. Allakkani taakkunani pisortaqarfiup nalunaarutigaa suliap suliarineqarnera A-mut ilisimatissutigineqarumaartoq.

Tamatuma kingorna imaattunik oqaaseqaateqarsimavunga:

“Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi oqartussaasut piffisaq suliamik suliarinninnermut atortagaat pillugu aalajangersakkanik nalinginnaasunik aalajangersaasoqarsimannilaq. Taamaattumik oqartussaasup suliamik suliarinninnermini piffissaq atugaa qaqugukkut akueri-

neqarsinnaanngitsumik qaangiisimanersoq ataatsimut isigalugu akine-qarsinnaanngilaq.

Taamaattumik piffissamik oqartussaasup suliamic suliarinninnerminut atugaanik naliliinermi piffissap suliamik suliarinninnermut atorneqartup sivisunerpaaffigisariaqagaanik isiginninnerup saniatigut pissutsit allat aamma isiginiarneqartariaqartarput, matumani suliap suussusia, misis-suinerit oqartussaasup ingerlattariaqagai, piffissaq suliap suliarineqar-neranut atorneqartartoq nalinginnaasoq kiisalu suliami ingerlaavartumik iliuuseqarnerit matumani ilanngullugit eqqarsaatigalugit.

Suliani A-mut tunngasuni Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiit pif-fissaq suliamik suliarinninnermut atugaat allakkanut qulaani taaneqartu-mut tulleriinneri malillugit 22. september 1998-imut aamma 18. januar 2000-imut killeqarpoq.

Tamanna tunngavigalugu piffissat suliap suliarineqarneranut atorne-qartut tulleriinneri malillugit qaammatinik 30-nik aamma qaammatinik 16-inik sivisussusillit ajuusaarnartorujussuartut isigaakka.

Aamma oqaatigisimavara:

Suliap ingerlanera pillugu ilitsersuineq ingerlatsinermi ileqqorissaar-nissamut ilaavoq.

Pisussaaffiup taassuma imarisai erseqqinnerusut suliassat suliarine-qartarnerat pillugu inatsit pillugu Inatsisileriffiup Ilitsersuusiaani (1994-imeersumi) immikkoortuni 205-imti aamma 206-imti allaaserineqarsimap-put:

“...

205. Ingerlatsinermut oqartussaasup suliassap suussusia imaluunniit oqartus-saaffimmi tassani suliassat nalinginnaasumik suliarineqartarnerat pissutigalugu suliassap tiguneraniit piffissap sivikinnerusup iluani aalajangiivigisinnaanngikkunu-uk oqartussaaffiup suliassamut tunngassuteqartoq nalunaarfigisariaqarpaa suli-assap qanoq inissimaneranik aamma ajornanngippat paassisutissillugu suliassap qaqugu aalajangiivigineqarnissaa oqartussaaffimmit naatsorsuutigineqarnersoq.

206. Oqartussaaffiup aammattaaq suliassamut tunngassuteqartoq ilisimatittaria-qarpaa suliassap sivikinnerusumik suliarineqartussaagaluaq immikkut pissuteqar-tumik pisarnermit sivisunerusumik suliarineqartariaqalerpat.

...

Tamatuma kingorna Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiit suliap i-ngerlanera pillugu pisariaqarnera naapertorlugu ilisimatitsissuteqarsi-mannginnerat ajuusaarnartorujussuartut isigaara.

Kiisalu Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiit piffissap suliamik sulia-rinninnermut atugaata suli sivitsorsarneqarnera ajuusaarnartutut isi-gaara. Suliami siusinnerusukkut suliarisimasanni Akileraartarnermut Si-unnersuisoqatigiit sulianik suliarinninnerannut “ajornartorsiutit kingu-aattoorutaasut” pilernissaat pinngitsoortinniarlugu Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiit pisariaqarneratut amerlatigisoriarlutik ataatsimiittarnissaat isumaliutersuutigineqassasoq inassutigaara.

Aammattaaq siusinnerusukkut oqaatigaara isumaqartunga siunnersui-soqatigiit naammattunik amerlatigisoriarlutik ataatsimiittanngissinnaan-

ngitsut, siunnersuisoqatigiit ataatsimiigiaqquneqarnerannut aningaasar-tuutaasussat kisiisa inneruussutigalugit, tassami taamaattoqarsimappat Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiit aningaasaliissutinik siunertamut naammattunik qinnuteqartariaqassammata.

Taamaattumik suli isumaqarpunga

-Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiit aningaasaliiffigineqarnissa-mik pisariaqartitsinerannik ingerlaavartumik nalilersuissallutik Naalak-kersuisut pisussaaffeqartut, aamma

- Naalakkersuisut aningaasaliissutinut sinaakkusiussat iluanni suliat pi-sariaqanngitsumik kinguarsarnagit suliarineqarnissaannik innuttaasut i-natsisit malillugit piumasarisaat eqqortikkumallugit tulleriaarinissamin-nut pisussaaffeqartut.

Tamatuma kingorna imaatut oqaatigisimavakka:

Aningaasarsianit akileraarutit pillugit inatsimmi § 59, imm. 1-imi, tak. §§-it 56 aamma 57, aalajangersarneqarpoq eqqartuussivikkoortumik misi-liisoqartinnagu Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiinnut naammagittaalliornissamut periarfissap marloriarluni atorneqarsimanissaa pingit-soorani piumasaqaataasoq.

Isumaqarpunga suliap eqqartuussivikkoortumik misilinneqannginnerani oqartussaasumi ataasiusumi marloriarluni suliarineqarnissaa oqartus-saasup piffissamik suliap suliarineqarneranut atugaanik sivitsorsaaqa-tasinnaasoq.

Akileraartarnermi Pisortaqarfik qinnuigaara oqaaseqaatikka sunik iliuuseqarnissamut pissutissaqalersitsinersut uannut nalunaarutigeqqul-lugu.

A-p naammagittaalliuutaanut atatillugu annertunerusumik iliuuseqaaq-qissanngilanga.

Allakkatigut allatigut allakkallu uku assilinerisigut A suliamik paasin-ninera pillugu ilisimatippa.

Oqaaseqaatigisakka allat:

Suliap A-mut tunngasup suliarineranut atatillugu aningaasarsianut akileraarutit pillugit inatsimmi § 59 amigaateqartoq paasivara, taassumalu Inatsisartunut Naalakkersuisunullu Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 11 malillugu nalunaarutiginissaa pisussaaffi-gaara.

Taamaalillutik § 59, imm. 2-p kinguneraa Naalakkersuisut imm. 1-imi piumasaqaataasut assingi tunngavigalugit Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiit § 56, imm. 3, 5 aamma 6, § 57, imm. 2 aamma § 66, imm. 2 malillugit aalajangigaat Kalaallit Nunaata Eqqartuussivianut sulias-sanngortitsivissatut siulliusumut suliassanngortissinnaagaat.

Tulliuttuni §§-inut 55-59-mut oqaaseqaatit issuarneqarneranni ersertut tamanna paatsoortitsisinnaavoq, tassami akileraartussaatitaasoq kisi-mi tassaammat oqartussaasumut suliamik suliarinnissimasumut sulias-

samgortitseqqittussaatitaaneq pillugu malittarisassani pineqartunut ilaa-soq:

“...

Skatterådip aappassaaneerluni suliarinninnermini aalajangersimasai akile-raartussaatitaasumit eqqartuussisumut suliassanngortinnejarsinnaapput Kalaallit Nunaanni landsretti suliarinnittussatut aallarnerfigalugu. Landsstyrip skatterådip siullermik aappassaanillu suliarinninnermini aalajangersimasai eqqartuussisunut suliassanngortissimaavai Kalaallit Nunaata landsrettia suliarinneqqaartussatut aallarnerfigalugu”.

Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiinnut oqaaseqaatigisama assilera-nik A, Akileraartarnermi Pisortaqarfik, Aningaasaqarnermut Naalakkersui-soq, Inatsisartut Inatsisit Atortinnejarnerannut Ataatsimiititaliaat Naalak-kersuisullu Allattoqarfiat paassisutississimavakka.

Inatsisit Atortinnejarnerannut Ataatsimiititaliap Aningaasaqarnermut Naalakkersuisumut allagaasa assilinerannik 7. maj 2001-imi tigusaqar-punga. Inatsisit Atortinnejarnerannut Ataatsimiititaliaq ilaatigut ima allap-poq:

“Inatsisartut Inatsisit Atortinnejarnerannut Ataatsimiititaliaata Ombudsmandip nalunaarutiginninera tunngavigalugu Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoq matuminnga nalileeqqullugu qinnuigissavaa, suliani akileraartarnermut tunngasuni eq-qartuussisunut suliassanngortitsisinnaatitaanerup allanngortinnissaa siunertarisamut naleqquttuujumaarnersoq.

Aammattaaq Inatsisartut Inatsisit Atortinnejarnerannut Ataatsimiititaliaata Naalakkersuisunut ilaasortaq matuminnga nalileeqqullugu qinnuigissavaa, taamatut al-lannguineq imminermini Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiit sulianik suliaqar-nerminni piffissamik atuinerata akuerineqarsinnaasumik nalleqqatigiiffeqalersillugu appartinnissaanut naammakkumaarnersoq imaluunniit Akileraartarnermut Siunner-suisoqatigiit amerlanerusunik sulisussaqartinnejartariaqassanersut.

Kiisalu Inatsisit Atortinnejarnerannut Ataatsimiititaliap Naalakkersuisunut ila-asortaq matuminnga ilisimatitsissuteqaqqullugu qinnuigissavaa, Ombudsmandip ani-ngaasarsianit akileraarutit pillugit inatsimmi § 59, imm. 2, pillugu oqaaserisaasa aalajangersakkamik pineqartumik allanngortitsiniarnissamut Naalakkersuisunut i-laasortaq pissutissaqalersinnaat, taamaassappallu taamatut allannguisoqarnissaa qaqugu ilimagineqarsinnaajumaarnersoq.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Akileraartarnermi Pisortaqarfipiup 15. maj 2001-imi ima akissuteqarfingaa-nga:

“Allakkatigut 23. april 2001-imi ullulerneqartutigut Inatsisartut Ombudsmandia-ta Akileraartarnermi Pisortaqarfik noqqaaffigaa, Ombudsmandip suliaq qulaani taa-neqartoq pillugu oqaaseqaatai iliuuseqarnissamut qanoq pissutissaqartitsinerat Om-budsmandimut nalunaarutigeqqullugu.

Taamaalioqquneqarneq naapertorlugu Ombudsmandimut nalunaarutigineqas-saaq, Inatsisartut Inatsisit Atortinnejarnerannut Ataatsimiititaliaata Aningaasaqar-nermut Naalakkersuisoq, Josef Motzfeldt, allakkatigut qulaani pineqartut Ombuds-mandip oqaaseqaatai pillugit nalileeqqullugu qinnuigisimammagut Akileraartarner-mut Pisortaqarfipiup Naalakkersuisup Inatsisartut Inatsisit Atortinnejarnerannut A-taatsimiititaliaannut allagai 10. maj 2001-imeersut tunngaviliuppai, allakkallu assili-neri ilanngullugit nassiunneqarput.

Matumunnga peqatigitillugu Naalakkersuisoq sinnerlugu Ombudsmandi noqqaaffigineqassaaq Ombudsmandip 23. april 2001-imi allagaani immikkoortoq 4-tut,upperneq 4-mi allassimasut erseqqissalaqqullugu:

“Suliaq, suliap eqqartuussisunut misilitsinnginnerani, pisortatut oqartussaasunit taakkuusunit marloriarlugu suliarineqartassappat, isumaqarpunga tamanna pisortatut oqartussaasut suliamik ingerlatsinermanni piffissamut atortagaannut tamarmiusumut sivitsorsaataasutut sunniuteqarsinnaasartoq.

...”
Naalakkersuisunut ilaasortap Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiitaliaannut allagai 10. maj 2001-imeersut ima oqaasertaqarput:

“Ataatsimiitaliap allagaa 6. maj 2001-imeersoq soqutigalugu atuarpara, Ombudsmandilu piffissap sivisualaap suliamik ingerlatsinermut atorneqarsimaneranut tunngatillugu kiisalu suliat pineqartut ingerlannerini suliat sumut killinneri pillugit ilisimatitsisarsimannginnermut tunngatillugu isornartorsiuerani isumaqatigalugu.

Malugisara tassa, Inatsisartut Ombudsmandiata siusinnerusukkut 1998-imi aamma 1999-imi Akileraartarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit suliani ataasiakkaani suliamik ingerlatsinermut piffissaq atortagaa pillugu isornartorsiuisimanera, kisanini isumaqarpunga nalinginnaasumik mianersuuttariaqartoq eqikkaalluni inerniliissalluni, ilaatigut piffissarujussuaq sulianut tamanut atorneqartartoq, ilaatigullu Akileraartarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit piffissamik sulianut atorneqartartumik sivilisaaniarluarnera naammattumik kinguneqarsimanngitsoq.

Taamaattumik Akileraartarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit noqqaaffigaara januarip allaqqaataaniit ukioq 2000-imiit ullumimut naammagittaalliutaasimasut amerlas-susiinik aamma suliat naammassineqartut qassiussusiinik taakkununnga ilanngul-lugit sulianik taakkuninnga ingerlatsinermi agguaqatigiissillugu piffissap atukkap sivissusia kiisalu piffissap suliamut atukkap sivisualaartarneranut pissutaasut nalunaarsorlugit takuussutissioqqullugu. Atortussat taakku tunngavigalugit Akile-raartarnermi Pisortaqrarfik peqatigalugu, Akileraartarnermi Pisortaqrarfik naammagittaalliuutit naammaginartumik sivisussusilimmik suliarisarnissaannut naammattunik sulisoqarnersoq, imaluunniit piffissap sivisualaap sulianut atorneqartartup sivikillisnissaa anguniarlugu allatigut suliniuteqartoqarnersoq nalilissavara.

Ombudsmandip allakkami suliap pisortanit taakkuusunit marloriarluni suliasarnissaanut piumasap pisortat suliamik ingerlatsinermanni piffissamik atuinerannik sivitsorsaataasinnaaneranik oqarnera paasilluannginnakku Ombudsmandi qinnuigaara taamatut oqarneq erseqqissaavigailaaqqullugu.

Akileraartarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit aamma Ombudsmandip apeqqut qulaani pineqartoq akissuteqarfigeriarpassuk, taava ataatsimiitaliaq naliersuininnik ilisimatissavara.

Iluomoopoq akileraartussaatitap suliassiissutini aatsaat eqqartuussisunut suliassiissutigisussaammagu Akileraartarneq pillugut Siunnersuisoqatigiit akileraartartup naammagittaalliutaa marloriarlutik isummerfigereerpassuk. Malittarisassaq taanna Kalaallit Nunaanni kommuninut akileraartarneq pillugu Landsrådip kissaatigisaa malillugu inatsimmut nr. 246-mut, 8. juni 1976-imeersumut ilanngunneqarpoq, manna siunertaralugu, suliassat pisariunerusut sukumiinerusumik suliarineqartarnissaat periarfissinniarlugu, tassami Landsrådip kissaatigingngimmagu inatsimmi §§ 51-56 naammagittaalliuiteqartarfiup taaneqartup pilersinnissaa suli takuneqarsinnaangimmat naammagittaalliutinik suliassiissutit qanoq amerlatigiumaarneri. Aalajangersagaq allanngortinnagu Inatsisartut inatsisaanni nr. 5-imi, 19. maj 1979-imeersumi allanngortinnagu atortiinnarneqarpoq, tassami Inatsisartut allaffissornikkut ingerlatsinermik aningaasatigullu peqquteqartumik kissaatigingngimmasuk

naammagittaalliorfoteqarnissaq (nunamut tamarmut akileraarutit pillugit eqqartuussivik).

Marlorarluni suliariinnittarermik malittarisassaq aammattaaq akileraartartup soqutigisaanik pitsaanerpaamik isumaginninnissamik qulakkeerisuovoq, tassami akileraartartup taamaalilluni suliassaatini aappassaaneerlugu misilitssinnaalermagu suliassaatimi eqqartuussivik aqqutigalugu suliassiissutiginissaanut akissaqassanerluni eqqarsaatiginagu. Akileraartarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit paasitippaannga akileraartartut pingasuugaangata taakku tamatigungajak tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit suliap aappassaaneerneqarnerani akuerineqartartut.

Akileraartarnermi suliassat eqqartuussivilersunneqarsinnaanerat pillugu allanganngortitsisoqarnissaa ilumut iluaqutaassanersoq naliliivigitinnagu isumaqarpunga pisariaqartoq misissussallugu suliassat qassit Akileraartarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinnut aappassaanik suliassanngortitaanersut. Tassunga atatillugu eqqaamasari-aqarpoq suliassat eqqartuussivimmi suliarineqartut naammagittaalliuutinit pisortatut oqartussanit suliarineqartunut naleqqiullugit sivisunerusumik suliaasarmata akileraartartumut pisortanullu oqartussaasut aningaasartuutaanerusumik. Paasinninnera naapertorlugu isumaqarpianngilaq Akileraartameq pillugu Siunnersuisoqatigiit oqilisaakkutsigit, illuatungaatigulli Akileraartarmermi Pisortaqrifik eqqartuussisullu suliassanik eqqartuussissutaasussanik allaffissornikkut ingerlatsinermi naammassineqarsinnaagaluartunik nammakkersorutsigit.

Ombudsmandip § 59, imm. 2-mi allassimasut ersernerluttumik takutitsisuunerarlugu oqaaseqaatai, tassami §§ 55 - 59-imut oqaaseqaatit malitsigimmassuk akileraartartoq kisimi pinngitsoorani suliap naliliivigeqqinnissaa pillugu aalajangersak-kani pineqartoq, paatsuuinermik tunngaveqarsimassapput.

§ 59, imm. 1-mi allassimavoq, akileraartartup taamaallaat Akileraartarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit aalajangigaat § 57, imm. 2 malillugu (imaappoq aappassaaneerinerup kingoma) Nunatta Eqqartuussivianut suliassanngortissinnaagaa, Naalakkersuisulli § 59, imm. 2 malillugu Akileraartameq pillugu Siunnersuisoqatigiit aalajangigaat § 56, imm. 3, 5 aamma 6 malillugit (imaappoq suliap siullermeernerata kingoma) § 57, imm. 2 malillugu (imaappoq aappassaaneerinerup kingorna) aamma § 66, imm. 2 malillugu (imaappoq akileraarutissat naatsorsorneri pillugit aalajangigaq, ataasiartumik) Nunatta Eqaartuussivianut suliassanngortissinnaallugit. Taamalu § 59, imm. 2-mi erseqqissumik allassimavoq Naalakkersuisut Akileraartameq pillugu Siunnersuisoqatigiit suliap siullermeernerani aalajangigaat Nunatta Eqqartuussivianut suliassanngortissinnaagaat.

Taamaattumik qularnaateqanngilaq oqaatsit "piumasaqaatit taakku assigalugit" § 57, imm. 2-mut innersuussinngimmata, innersuussillutili aalajangiinerup Nunatta Eqqartuussivianut suliassanngortissaneranik qaammatit arfinillit pineqartup aalajangiinerterik nalunaarutigineqartumik ilisimatinneqareernerata kingorna kiisalu eqqartuussisuunerup, immikkut ittumik tunngavissaqartillugu, suliassiissuteqamissaq piffissaliussaq qaangiutereeraluaraangalluunniit akuersissutigisinnaavaa.

Oqaatigisinnaavara Naalakkersuisut maannamut suli Akileraartameq pillugu Siunnersuisoqatigiit aalajangigaannik Nunatta Eqaartuussivianut ataasiinnarmiluunniit suliassanngortitsisimanngimmata, taamaattoq § 59, imm. 2-mi aalajanger-sagaq, ilaatigut inunnut amerlasuunut annertuumik pingaarutilinni tunngaviusumik suliassanut atorneqamissaa imaluunniit aamma suliassanut immikkut ittunik pissute-qartunut atorneqarnissaa eqqarsaataavoq. Naalakkersuisut sulianut tunngaviusumik aalajangiiffigisassanik Akileraartarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit siullermeertumik suliaannik Nunatta Eqqartuussivianut suliassanngortitsisinnaanissaa pisariaqarpoq, pissutigalugu Naalakkersuisut suliap aappassaaneereerlugu suliarineqarnissaa Akileraartarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinnut nangitsisinnaanngimmassuk, aamma akileraartartup aalajangiineq Akileraartameq pillugu Siunnersuisoqatigiinnut

aappassaaneerlugu suliarineqarnissaa pillugu aalajangiinerup naammagittaaliutiginnissaa ilimasisariaqanngimmat, suliap siullermeernerani taperserneqareersimaguni.

Tamanna tunngavigalugu § 59, imm. 2-p allanngortinnissaa pillugu siunnersueteqalersaanngilanga, kisiannili sulianik akileraartarnermut tunngasunik eqqartuussisunut suliassiisinnaaneq pillugu allanngortitsinissaq pitsaanerussasoq, eqqarsaatigineqarsinnaavoq § 59, imm. 2 kinguneqartitsilluni allanngortittariaqassasoq.

...”
Akileraartarnermi Pisortaqaarfik 18. maj 2001-imi ima akissuteqarfigara:

“Pisortaqaarfiup akissuttaa 15. maj 2001-imeersoq Aningaasaqarnermut Naalakkersuisup Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiitaliaannut akissutaanik 10. maj 2001-imeersumik ilaqtinnejartoq 16. maj 2001-imi tiguara.

Suliaq pillugu oqaaseqaatinni immikkoortup uuma qanoq paasineqarnissaa pillugu nalorninini pisortaqaarfiup erseqqissumik oqaatigisimavaa:

”Isumaqpunga suliap eqqartuussivikkoortumik misilinnejannginnerani oqartussaasumi ataasiusumi marloriarluni suliarineqarnissaa oqartussaasup piffissamik suliap suliarineqarneranut atugaanik sivitsorsaaqataasinnaasoq.”

Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara oqaatigisara tassaammat isiginninnernik marlunnik imminnut attuumassuteqanngitsunik takutitsisuusoq:

Siullermik paasinninna malillugu pineqartoq tassaavoq ingerlatsinermut inatsiseqartitsinermi pisortat paasissutissanik pisariaqartunik nalinginnaasumik tunngavissaqarnissaasa, aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanit saeqquunniarnejanngitsutut isikkoortup nassatarigaa Akileraartarnermut Siunnersui-soqatigiit siunnersuisoqatigiillu allattoqarfiata suliap illersorneqarsinnaasumik paasissutissartalersorneqarnissaanut pisussaaffeqarnerat – aamma suliani ajornakusoortuni – Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiit suliami siullermeertumik aalajangiinginneranni.

Akileraarusiisartutut oqartussaasup inatsisit malillugit tusarniaasussaatitaanerata saniatigut tamatuma pingaartumik kinguneraa, tak. Inatsisartut inatsisaanni § 56, imm. 5, suliap Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiinni siullermeertumik suliarineqarneranut atatillugu pineqartoq suliami illua’tungiusutut isumaanik tusarniaavigneqassasoq, suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi malittarisassat naaper-torlugit, taamatuttaarlu akileraartartoq oqaasiinnartigut isumaqatigiinnuteqarnissa-minut periarfissaqassalluni, tak. Inatsisartut inatsisaanni § 56, imm. 3.

Taamaattumik isumaqpunga Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiinni pinngitsoorani marloriarluni suliariinnineq suliap paasissutissartalersorneqarnissaanik tunngavilersorneqarsinnaasariaqanngitsoq.

Naalakkersuisunut ilaasortap Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiitaliaannut oqaatigisimasaa naliliiffigisinnanngilara, tassalu akileraartartut pingasuugaangata ataatsip suliap aappassaaneerlugu suliarineqarnerani tamakkerlugu ilaannakortumilluunniit akuersaarneqartarnera suliap siullermeertluni suliarineqarnerani naammattumik paasissutissartalersorneqarsimannginneranik, paasissutissanik nutaanik pissarsisoqarsimaneranik imaluunniit Akileraartaarnermut Siunnersui-soqatigiit naliliinerminnik allanngortitsinerannik pissuteqartartoq.

Siulleq atuuussimappat tamanna aqutsinikkut allaffisornermi kukkuneruvoq, Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiit ingerlatsinermut inatsiseqartitsinermi malittarisassat nalinginnaasut malillugit pisortaqaarfik sinnerlugu aaqqissallugu pisussaaffigisaat, taamaattumillu tamanna suliap inatsisit malillugit suliareqqinnejarnissaanik piumasaqarnermut tunngavilersuutigineqarsinnaanngilaq.

Pisut aappaanni akileraartartup, inatsisit malillugit marloriarluni suliariinninnissamik malittarisassaq apeqqutaatinnagu, suliap Akileraartarnermut Siunnersuisoqati-giinni suliareqqinnejarnissaa aallaavittut piumasaqaatigisinnavaa.

Pisut pingajuanni akileraartartup suliamik pinngitsoorani suliariinneqqitsitsinissa piumasarissallugu naleqquttusorinangilaq, tassami Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiit paasinninnerminnik akileraartartumut iluaqtissiisumik allanngortitsinerat pissutigalugu Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiit sorianik aalajangii-vigineqareersimasunik suliariinneqqilernissaminut periarfissaat Inatsisartut inatsisaanni § 56, imm. 6-imi aalajangersarneqareersimammat, taamatuttaarlu Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiit suliamik suliariinneqqitsitsinikkut suliamik paasininnerminnik allanngortitsinissaat ilimagissallugu pissutissaqarnersoq naliliiffigis-sallugu akileraartartoq amerlanertigut mattunneqarsimasartussaalluni.

Aappaattut oqaaseqaatinni immikkoortoq Akileraartarnermi Pisortaqaqrifiup na-lornissutigalugu oqaatigisimasaa inatsisitigut innarlitsaalineqarnissaq pillugu nalili-nermik tunngaveqarpoq.

Taamaattumik Akileraartarnermi Siunnersuisoqatigiit (pinngitsoorani) marloriarluni suliariinninnerisa akileraartartup soqutigisaanik pitsaanerpaamik qulakkeerin-ninneruneranik Naalakkersuisunut ilaasortap Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarne-rannut Ataatsimiitaliaannut paassisutissiissutaa oqaaseqaateqarfifigissallugu immik-kut pissutissaqartoq isumaqarpunga.

Siullermik pisortaqaqrifiup Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiitaliamut paa-sissutissiissutaa maluginiarpara, tassalu Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiit aalajangigaasa pinngitsooratik suliareqqinnejartarnissaat pillugu malittarisassamut pissutaanerpaasoq tassaasoq Landsrådet kingusinnerusukkullu Inatsisartut akileraar-tarnermi immikkut naammagittaalliuuteqartarfimmik, Kalaallit Nunaanni kommu-ninut akileraarutit pillugit inatsimmi nr. 412-imi, 13. juni 1973-imeersumi § 51, imm. 1 malillugu imatut ilaasortalersugaasussamik pilersitsisoqarnissaanik kissaate-qannginnerat:

- ”1) Retspræsidenti imaluunniit landsskatterettimi retsformandi siulittaasutut,
- 2) ilaasortat marluk Kalaallit Nunaannut ministerip ukiuni 6-ini atasussanngorlu-git qinigai, aammalu
- 3) akileraarusiisartut qullersaasa akornannit ilaasortanngortitat sisamat.

Imm. 2. Suliassat ataasiakkaat suliarineqarnerini ilaasortat qanoq katiterneqar-nissaat retspræsidentip aalajangertassavaa. Akileraarusiisartut qullersaannit ilaasor-tanngortitat akornanni annerpaamik marluk suliassap pineqartup siusinnerusukkut pisortanit suliarineqarnerani ilaasimassapput.”

Taamaattumik aaqqissuussineq inatsimmi allaaserineqarsimasoq taanna tassaa-voq aaqqissuussinermut, suliap aqutsinermi allaffissornikkut naammagittaalliuutigi-neqarsinnaatitaaneranik siunertaqartumut, takussutissaasoq.

Aqutsinermi allaffissornikkut naammagittaalliornissamut periarfissaq innuttaasut inatsisitigut immikkut innarlitsaalineqarnerattut isigineqarajuttarpoq, tassami taa-maaliornikkut ingerlatsiviup aalajangiineranik oqartussani imminnut attuumassute-qanngitsuni arlalinni misiliititsinissaminnut innuttaasut periarfissaat qulakkeerne-qarmat.

Kisianni aningaasarsianit akileraarutit pillugit inatsisikkut pinngitsoorani suliariinneqqitsinissamik aaqqissuussineq aalajangersarneqartoq innutaasut inatsisitigut innarlitsaalineqarnissaattut inngilaq, tassami suliaq oqartussaasunit imminnut attuu-massuteqanngitsunit marlunnit suliarineqarneq ajormat, oqartussaasumilli ataasiu-sumit suliarineqartarluni.

Taamaattumik suliap arlaleriarluni suliarineqarnissaa pillugu malittarisassat inat-sisitigut innarlitsaalineqarnissamut sunniutaat paasinninnera malillugu tassaaner-

paavoq suliap oqartussasunit imminnut attuumassuteqanngitsunit arlalinnit suliari-neqarnera.

Aammattaaq ingerlatsiviup aalajangigaanik innuttaasut eqqartuussivikkoortumik misiliisitsinissamut periarfissaqarnerat inatsisitigut annertuumik innarlitsaalineru-voq, Inatsimmi Tunngaviusumi § 63, imm. 1-imik malinniinnanngitsoq, taannami malillugu eqqartuussiviit pisinnaatitaammata naalagaaffimmi oqartussasut killissa-rititaat suulluunniit pillugit eqqartuussuteqarnissaminut, aammali Inuit Pisinnaati-taaffii pillugit Europami Isumaqtigiissummi artikel 6, imm. 1-imik malinnittuul-luni.

Taamaattumik inatsisiliortut pisinnaatitaaffimmik taassuminnga killiliisinnaane-rannut atatillugu apeqqutit immikkut ittu qaffapput.

Isumaqpunga Inatsimmi Tunngaviusumi § 63, imm. 1-ip nassatarigaa inatsisili-ortut ileqpooreersunit periaatsinilluunniit erseqqissumik tapersorsorneqanngikkunik malittarisassanik ingerlatsiviit aalajangigaannik innuttaasut eqqartuussivikkoortu-mik misiliisitsinnissaminut pisinnaatitaaffiinik killilersuisunik aalajangersaasin-naanngitsut.

Akileraartarnermut Siunnersusoqatigiit aalajangiinerisa eqqartuussivikkoortu-mik misilinneqarnissaannut sulianik pinngitsoorani suliariinneqqittarnissamik piu-masaqaateqarnermik malittarisassaq, pingaartumik malittarisassap taassuma innut-taasut inatsisitigut illersorneqarnissaannik siunertaqarnerata erseqqarluttuunera eqqarsaatigalugu, Inatsimmi Tunngaviusumi aalajangersakkamut taaneqartumut sa-nilliullugu naliliivigineqartariaqarpoq.

Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Europamiut Isumaqtigiissutaanni artikel 6, imm. 1-imi aalajangersarneqarpoq kinaluunniit piffissaliunneqartup naapertuuttumik sivi-sussuseqartup iluani eqqartuussivimmit arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngit-sumit arlaannaannullu illersuisuunngitsumit naapertuilluartumik tamanullu amma-sumik eqqartuussisoqarnissaanut pisinnaatitaaffeqartoq, eqqartuussivillu taanna i-natsisikkut pilersinneqarsimasuussasoq, ilaatigut innuttaasup pineqartup pisinnaati-taaffii pisussaaffiiluunniit pillugit aalajangiisoqassatillugu.

Innultaasut eqqartuussivikkoortumik misiliisitsinissaminut pisinnaatitaaffiinik kinguarsaneq pillugu aalajangersakkat aalajangersakkamut taaneqartumut kingul-lermut naapertuuttuugunannigillat.

Matumanii Akileraartarnermi Pisortaqrifimmut malugeeqvara Inuit Pisinnaati-taaffii pillugit Europamiut Isumaqtigiissutaat pillugit inatsisip nr. 285-ip, 29. april 1992-imeersup Kalaallit Nunaannut atortuulersinneqarnissaa Inatsisartut massakkut isumaliutersuutigimmassuk. Tamanna Inatsisartut aalajangerpassuk isumaqtigiis-sut taanna Kalaallit Nunaanni inatsisitut inissimalissaaq, taannalu malillugu Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Europamiut Isumaqtigiissutaat pillugu inatsisip atortuuler-sinneqarneratigut Inatsisartut inatsisaanni § 59, imm. 2 atorunnaarsinneqarsimaner-soq apeqqutigineqarsinnaalissaq.

Akileraartarnermi Pisortaqrifup apeqqutaanut oqaaseqaatima saniatigut malu-gaara Akileraartarnermi Pisortaqrifik Inatsisartut Inatsisit Atortinnejnarnerannut Ataatsimiitaliaannut oqarsimasoq aningaasarsianit akileraarutit pillugit inatsimmi § 57, imm. 2-mik paasinninneq pillugu oqaaseqaatikka kukkusuuusut.

Tamatununnga atatillugu oqaatigaara pisortaqrifup malittarisassamik paaśin-ninneranut isumaqataagaluartunga, kisiannili aalajangiusimasariaqarlugu aalaja-ngersagaq massakkut ilusilersugaanermisut iluseqartilluni paasinninnermik nassui-aaniarnermi nalornilersitsisinnasaq.

Inatsisartut Inatsisit Atortinnejnarnerannut Ataatsimiitaliaat allakkat uku assili-nerisigut ilisimatippa, matumalu kingorna malittarisassat atuuttut allanngortinnej-qarnissaannik pisariaqartitsineq pillugu apeqqummut pisortaqrifup isummernissaa-suli utaqqimaarpa.”

Akileraartarnermi Pisortaqarfíup 25. maj 2001-imi ima akissuteqarfíaga-nga:

"...

Tamanna pillugu oqaatigineqassaaq nunat tamalaat akornanni akileraartarnermut inatsiseqarnermi takornartaanngimmat arlalinnik pisortatigoortunik naammagittaalliorfissaqartarneq, taakkunani innuttaasup naammagittaalliuutaa isummerfigineqartarluni, suliaq innuttaasumit eqqartuussisunut suliassanngortinnejarsinnaatinngu. Assersuutigalugu danskit akileraartarneq pillugu inatsisaanni atuuppoq suliap eqqartuussisutigut misilitsinnissaanut tunngaviussasoq innuttaasup pisortatigoortumik naammagittaalliuuteqarnissamik atueqqaarsimanissa, imaappoq akileraarutit pillugit naammagittaalliuuteqartarfík aamma nunamut tamarmut akileraarutit pillugit eqqartuussivik.

Tamatuminnga malitsigitillugu Kalaallit Nunaanut immikkut ittumik naammagittaliuuteqartarfímmik, naak kommunimut akileraartarneq pillugu Kalaallit Nunaannut inatsit nr. 412, 13. juni 1973-imeersoq taamaaliornissamut periarfissiigaluartoq, pilersitsisoqannginnera, taarsiulluguli Akileraartarnermi Siunnersuisoqatigiinni suliad aappassaaneerlugit suliarineqartarnissaannik aalajangersumik atulersitsinissamik aalajangerneq minnerpaamilluunniit innuttaasup Akileraartarnermi Siunnersuisoqatigiit aalajangigaannik eqqartuussisunut suliassiisinnaaneranik killiliiniarnermik siunertaqanngilaq, tamannalu Akileraartarnermi Pisortaqarfíup isumaa malillugu kommunimut akileraartarneq pillugu Kalaallit Nunaanut inatsisip allangortinnissa pillugu inatsimmi nr. 625-mi, 22. december 1976-imeersumi § 50a-mut oqaaseqaatini erseqqissumik allassimavoq, imatullu allassimasoqarpoq:

"Nuna tamakkerlugu akileraartarnissap eqqunneqarnissa pillugu malittarisassat saniatigut siunnersuut naammagittaalliuutit aalajangersimasumik aappassaaneerlugit Kalaallit Nunaannut Akileraartarnermi Siunnersuisoqatigiinni suliarineqartarnissaannik imaqarpoq, suliassat pinartut peqqissaartumik sukumiisumillu suliarineqartarnissaasa periarfissinneqarnissaat siunertaralugu. Tamanna Landsrådit inatsimmi §§ 51-mit 56-mut pineqartutut naammagittaalliuuteqartarfíup pilersinnissaanik suli kissaateqarsimannginneranut naleqqiullugu kissaatiginarnerujussuuvoq, tassa aatasaat 1976-imi ukiakkut akileraarutit naligiissinneranni takuneqarsinnaassammat naammagittaalliuutit qanoq amerlatigisut naatsorsuutigineqarsinnaassasut.

Aalajangersakkap Akileraartarnermi Siunnersuisoqatigiinni aappassaaneerisarnissaq atortuulersippaa. Aaqqissuussinermi Københavnimi Frederiksbergimilu akileraarutit pillugit naammagittaalliuutinik suliassat suliarineqatarneranni maledua-gassat malinnejarpuit.

Nalunanngilaq naammagittaalliuutit ikigisassaanngitsut naliliivigineqarnissaat tunngavissarissaarnerulissasut. Tamanna immikkut naammagittaalliuuteqartarfíup atulinnginnerani pingaaruteqartussaavoq."

Akileraartarnermi Pisortaqarfíup isumaa malillugu oqaaseqaatini siornatungaani taaneqartuni erseqqissumik allassimavoq, Akileraartarnermi Siunnersuisoqatigiit naammagittaalliuutinik pinngitsooratik aappassaaneerisarnissaannut tunngatillugu aalajangersagaq minnerpaamilluunniit innuttaasut Akileraartarnermi Siunnersuisoqatigiit aalajangiinerinik eqqartuussisunut suliassiisuteqarsinnaanerat killiliiviginiarneqanngitsoq, taamaallaalli pineqartoq tassaalluni naammagittaalliuuteqartarfíup taarsiullugu qinigassaq alla.

Tamanna tunngavigalugu Akileraartamerimi Pisortaqarfík isumaqarpoq isertitat akileraaruserneqartussaanerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 59, imm. 1-mi aalajangersagaq Inatsimmi tunngaviusumi § 63, imm. 1-mut, tassa eqqartuussivit nunami oqartussaasut killissaat pillugit apeqqutit suugaluartut eqqartuussutikkut aalajangiivigisinnaanerannut pisinnaatitaanerat imaluunniit Europami nunat tama-

laat akornanni inuit pisinnaatitaaffii pillugit isumaqatigiissutaanni isumaqatigiissutip 6-ip, imm. 1-annut, tassa kinaluunniit pinerluuteqarnerup pineraniit sapinngisamik piiffissap sivikitsup ingerlanerani eqqartuussivimmi arlaannaannulluunniit attaveqaranilu attuumassuteqannngitsumi, inatsisit naapertorlughit pilersinneqartumi i-nuup pineqartup innuttaasutut pisinnaatitaaffii pisussaaffiilu pillugit akerleriinnerup aalajangiiffingineqassatillugu imaluunniit inuup pineqartup pinerluuteqarsimasutut unnerluutigineqarneranut tunngatillugu naapertuilluartumik tamanullu ammasumik killisiorneqarnissamut pisinnaatitaanerannut akerliunngitsoq. Europami nunat tamalaat akornanni inuit pisinnaatitaaffii pillugit isumaqatigiissutini isumaqatigiissummi 6-imi, imm. 1 eqqarsaatigalugu Akileraartarnermi Pisortaqaarfik oqartariaqarpoq pisortaqaarfiup allassimasunit taamaallaat tunngavigisimammag Europaami naalagaaffiit tamalaat akornanni inuit pisinnaatitaaffii pillugit isumaqatigiissut, Peer Lorentzenimit, Lars Adam Rehofimit aarnma Thyge Trierimit oqaaseqaatitalik 1994-imi Jurist- og Økonomforbundimit allakkat pingaarutillit ilaattillughit saqqumiunneqartoq. Taamaattumik Akileraartarnermi Pisortaqaarfiup tusarusullugu kis-saatigaa Ombudsmandi Europaami naalagaaffiit tamalaat akornanni inuit pisinnaatitaaffii pillugit isumaqatigiissutini isumaqatigiissutip 6-ip immikkoortuanik 1-imik paasinninnissamut atatillugu allassimaffinnik allanik eqqartuussisarnermilu tunngaviusunik allanik ilisimasaqarnersoq.

Ombudsmandip pisortat ingerlatsinerat pillugu inatsisip pingaarnertut tunngavia pillugu oqaaseqaataanut tassunga ilanggullughit suliamut tunngatillugu uppernarsaasersuisarneq pillugu malittarisassat, ingerlatsiviup aalajangiinernik kukkusunik iluarsiiinissamut pisussaaneranut kiisalu innuttaasup suliamik imminut tunngasumik suliarititseqqissinnaaneranut tunngatillugu oqaatigineqassaaq, Akileraartarnermi Pisortaqaarfiup Ombudsmandip paasinninneranut isumaqataalluinnarmat, taamaattoq Akileraartarnermi Pisortaqaarfiup paasinninnera malillugu inatsisiliortup pisortati-goortumik naammagittaalliuuteqartarfimmut pineqartumut tunngatillugu naamma-gittaalliuuteqamissamut killissat aalajangersaanissaat akornutissaqarani.

Kiisalu Akileraartarnermut Pisortaqaarfiup oqaatigissavaa, Ombudsmandip Akile-raartarnermi Pisortaqaarfiup isertitanit akileraartussaatitaaneq pillugu Inatsisartut i-natsisaanni § 59, imm. 2-mik paasinninneranut isumaqataanera pisortaqaarfiup tusaa-tissatut tigummagu. Innuttaasut aamma Naalakkersuisut Akileraartarnermi Siunner-suosoqatigiit aalajangigaannik eqqartuussisunut suliassiissuteqarsinnaanerat pillugu malittarisassat allannguutissaattut siunnersuutit saqqummiunnissaat Naalakkersui-sut kissaatigineraat paasinarsinissaata tungaanut Akileraartarnermi Pisortaqaarfik aalajangerpoq isertitanit akileraartussaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 59, imm. 2-p qanoq paasinissaanut iltsersuummik saqqummiiniarluni, taamaalluni Ombudsmandip isertitanit akileraartussaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 59, imm. 2-mi allassimasunik paatsuunganarsinnaaneraanera peeqqullugu.

Naggataagut oqaatigineqassaaq, Ombudsmandip allagaani qaammatip matuma 18-ianeersuni titarnertaat kingulliit sisamaanni pingajuannilu "§ 59, imm. 2"-mut aamma § 57, imm. 2"-mut innersuussutaasut imaattussaagunarmata "§ 59, imm. 1" aamma "§ 59, imm. 2"

Akileraartarnermi Pisortaqaarfiup Naalakkersuisup allakkatigut qaammatip matuma 10-aneersuni apeqqutaa akereerpagu Inatsisartut inatsiseqarnermut Ataatsimii-titaliaata - Ombudsmandillu apeqqutaat akineqarumaarpot.

..."

Aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 59, imm. 2-p qanoq paasineqarnissaanik Akileraartarnermi Pisortaqaarfiup iltsersuu-taa ima oqaasertaqarpoq:

"Akileraartarnermi Pisortaqaarfimmit nalunaarut

Aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 59, imm. 2-p qanoq paasineqarnissaa pillugu.

Aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 59 ima oqaasertaqarpoq:

"Skatterådip § 57, imm. 2 malillugu aalajangiinera akileraartussaatitamit Kalaallit Nunaata landsret-ianut suliariinnittussamut siulliusumut suliassiissutigisinnavaa qaammatit arfinillit qaangiutsinnagit pineqartup aalajangiinermik tamatuminnga nalunaarfingeqarneraniit. Immikkut pissutissaqartillugu landsdommerip suliassiineq pisinnaatissinnaavaa taamaaliornissamut piffissarititaasoq akimorneqarsimagaluarpuunniit. Suliassiissutigineqartut tassaapput Naalakkersuisut.

Imm. 2. Naalakkersuisut aalajangersakkatigut imm. 1-imi piumasaasut malillugit Skatterådip § 56, imm. 3, 5 aamma 6, § 57, imm. 2 aamma § 66, imm. 2 malillugit aalajangiineri Kalaallit Nunaata landsret-ianut suliariinnittussamut siullermut suliassiissutigisinnavaat. Suliassiissutigineqartoq tassaassaaq akileraartussaatitaq. "

Aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 59, imm. 2-p maannakkutut oqaasertaasa qanoq nassuiarneqarnissaat nalornilersitsisinnaanerarlagu Inatsisartut Ombudsmandiata Akileraartameremi Pisortaqarfik nalunaarfisi-mammag, Akileraartarnermi Pisortaqarfup erseqqissassavaa, § 56, imm. 3, 5 aamma 6, § 57, imm. 2 aamma § 66, imm. 2 malillugit Skatterådip aalajangiineri Naalakkersuisut, aalajangiinermik pineqartumik Naalakkersuisut ilisimatinneqarnerminniit qaammatit arfinillit qaangiutsinnagit Kalaallit Nunaata landsret-ianut, siullertut suliariinnittussamut suliassiissutigisinnagaat, kiisalu piffissaliussaq qangerneqarsimagaluarpuunniit immikkut pissutissaqartoqartillugu suliassiinissaq landsdommerip akuersissutigisinnagaat.

Nuuk, ulloq 28. maj 2001

..."

Tamatuma kingornagut suliaq unitsikkallarpaa misissuinerup, naalakkersuisunut ilaasortap Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiinnut suliare-qullugu qinnutigisimasaata inernissaata tungaanut.

Akileraartarnermi Pisortaqarfik akissuteqaqqullugu 17. august 2001-imi nukingisaarpara.

Akileraartarnermi Pisortaqarfik akissuteqaqqullugu 2001-imi oktoberip aallaqqaataani nukingisaqqippa.

Misissuinerup, naalakkersuisunut ilaasortap Akileraartanermut Siunner-suisoqatigiinnut suliareqqusimasaata inerneranik 2001-imi novembarip aallaqqaataani suli paassisutissinneqannginnama, Akileraartarnermi Pisortaqarfup akissuteqarnissaa suli ataasiarlunga nukingisaarutigaara.

Aningaasaqarnermut Naalakkersuisup 12. november 2001-imi ima akis-suteqarfigaanga:

"Ombudsmandimut paassisutissiissutit Aningaasaqarnermut Naalakkersuisup Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaannut allagaasa 12. novemberimeersut assilineri allakkianik 2-nik ilanngussiffigisat nassiunneqarput."

Naalakkersuisunut ilaasortap Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliamut allagai ima oqaasertaqarput:

"Inatsisartut Inatsiseqarnermut Ataatsimiititaliaannut allakkanni 10. maj 2001-imeersuni neriorsuutigisattut Skatterådip naammagittaalliuutit 1. januar 1998-imit 7. november 2001 tikillugu takkussortut kiisalu aalajangiivigineqartut amerlassusii pil-lugit kisitsisitigut takussutissiorsimapput, matumani suliat taakku suliarineqartarne-rannut agguaqatigiissitsinikkut piffissaq atorneqartartoq kiisalu suliat taama sivisut-gisumik suliarineqartarnerannut pissutaasut ilanngullugit eqqarsaatigalugit.

Kisitsisitigut takussutissiat il.il. saqqummiunneqartut tunngavigalugit ilorraap tungaanut ingerlasoqarneranik Akileraartarnermi Pisortaqaqrifup isumaqarnera ilalersinnaavara, tassami suliad suliarineqarnerannut agguaqatigiissitsinnikkut piffissaq atorneqartartoq sivikilliartormat, taamaattoqarneralu ingerlaannassasoq naatsorsuutigineqarluni.

Akileraartarnermi siunnersortinik nutaanik marlunnik atorfinitssinikkut uanga Akileraartarnermilu Pisortaqaqrifk isumaqarpugut Skatterådip allattoqqarfiat naammagittaalliuutit il.il. takkussortut piffissap naammaginartup iluani suliarisarnissaan-nut naammattunik massakkut sulisussaqlersoq.

Naammagittaalliuutit ataasiakkaat piffissami akuerineqarsinnaanngitsumik sivisualamik suliarineqaratik uningasimasut nalunngilara, taamaattumillu Akileraartarnermi Pisortaqaqrifimmut aamma Skatterådip allattoqarfianut suliad pitsaanerusumik aqunneqarnissaat pisariaqartoq erseqqissarsimavara.

Kiisalu suliad suliarineqartarnerannut piffissap atorneqartup naammaginartumik sivisussuseqartup eqquutsinnissaa Skatterådip allattoqarfiani ataatsimut ajornartorsiutaalissagaluarpat ingerlaannnaq ilisimateqqullunga Akileraartarnermi Pisortaqaqrif peqqusimavara.

Inatsiseqarnermut Ataatsimiitaliamut ilisimatissutitut kisitsisitigut takussutissiat Skatterådip allattoqarfiaita suliarisimasai kiisalu naammagittaalliuutit Skatterådimi suliarineqarlutik ingerlasarnerat pillugu allakkiaq ilanngullugit nassiup-pakka.

...

Atortussat, naalakkersuisunut ilaasortap Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiitaliamut akissummini innersuussutigisai, ima oqaasertaqarput:

"Akileraartarnermi Pisortaqaqrifup allakkiaa 9. november 2001-imeersoq

Skatterådimi, Akileraartarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinni, naammagittaalliuutit suliad ingerlasarnerat pillugu allakkiaq.

Skatterådi isertitat akileraaruteqataasussat kommunit akileraartarnermut oqartussaasunit qaffanneqarnerat pillugu naammagittaalliorup inatsisitigut inissisimanermi sapinngisamik piaernerpaamik qulaajarneqarnissaa pissusissamisoortumik kissaatigisarppaa, taamaattumillu naammagittaalliuutit suliassat il.il. qaammatit 12-it ilu-anni Akileraartarnermi Siunnersuisoqatigiinnit aalajangiivigineqarsinnaanerat Skatterådip aamma Akileraartarnermi Pisortaqaqrifup anguniagaraat.

Skatterådimut naammagittaalliuutit suliassat il.il. piareersarneqarnerat siunnersuisoqatigii allattoqarfianni ingerlanneqartarpoq, taannalu massakkut ataatsimik immikkoortortaqarfimmi pisortaqaqrpoq, ataatsimik kukkunersiinermi pisortaqaqrlni, sisamanik akileraartarnermut siunnersorteqarluni kiisalu overassistentimik ataatsimik sulisoqarluni. Akileraartarnermut siunnersortit kingullit marluk 1. september 2001-imi atorfinitssinnejqarsimapput.

Suliassat Skatterådimi suliarineqarneranni ingerlaaseq immikkoortunut pingasunut agguataarneqarsinnaavoq. Immikkoortoq siulleq tassaavoq naammagittaalliuutit suliassamik il.il. nalunaarsuineq. Immikkoortup aappaat tassaavoq suliassamik suliariinninnerpiaq. Immikkoortoq kingulleq Skatterådimut naammagittaalliummik oqaluuserinninnerannut tunngasuuvvoq.

Naammagittaalliuut pillugu il.il. suliassami suliarineqartoq siulleq tassa nalunaarsuineq kiisalu naammagittaalliuutip tiguneqarnerata uppernarsarneqarnera.

Naammagittaalliuut tamatuma kingorna nutsigassaappat nutsigassanngortillugu nas-
siunneqartarpoq. Nalunaarsuineq kisitsisitigut naatsorsueqqissaarnermut aamma a-
torneqartarpoq. Suliassaq nalunaarsorneqareerpat il.il. immikkoortortaqarfimmut/
suliamik ingerlatsisumut suliassap suliarineqarneranik suliarinnittussamut, suliap i-
ngerlasimaneranik allaaserinnittussamut kiisalu Skatterådimut inassuteqaasiortussa-
mut tunniunneqartarluni.

Suliassap suliarineqarnerpiaa najukkami pineqartumi akileraarusiisartumit oqaa-seqaatit kiisalu tamanna pisariaqarpat paasissutissat uppernarsaasersuutilu naam-magittaalliuuteqartumit taassumaluuunniit sinnisaanit pissarsiariniarneqartarput. Tamatuma kingorna suliap ingerlasimanagera allaaserineqarnera suliarineqartarpooq, taannalu ilaatigut suliassami pissusiviusunik aamma suliassaqarfimmi tassani inatsi-sitigut malittarisassanik suliamut attuumassuteqartunik periaatsimillu allaaserinnin-nernik kiisalu suliassap qanoq aalajangiivigineqarnissaq pillugu siunnersuummik imaqtarpooq.

Suliap ingerlasimaneranik allaaserinninnej nutsertariaqarpat nutseriarlugu naam-magittaalliuuteqartumut taassumaluunniit sinnisaanut nassiunneqartarpooq oqaase-qaateqarfisassanngortillugu, tamatumalu kingorna naammagittaalliuuteqartoq taassumaluunniit sinnisaas oqaasiinnartigut isumaqatigiinniuteqarfingineqartarluni. Naammagittaalliuuteqartoq oqaaseqaateqarsimappat taassuma oqaaseqaatai suliap ingerlasimanera pillugu inaarutaasumik allaaserisamut ilangunneqartarput, kiisalu Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiit qanoq aalajangiinissaat pillugu allattoqar-riup siunnersuuta aamma ilangunneqartarluni.

Skatteråd ukiumut pingasoriarlutik ataatsimiittarput, tassalu aprilimi, septemberimilu. Ullormut oqaluuserisassat oqaaseqaatitalersukkat allattoqarfiusp suliarisarpai, pappiarallu pisariaqartut amerlasuunngorlugit naqiterrtarlugit, kii-salu naammagittaalliuuteqartut Skatterådimut nammineerlutik sassarnissaminnik kissaateqartut aggersartarlugit. Skatterådip naammagittaalliuutitut suliassaq aalaja-angiiffigaaangassuk siunnersuisoqatigiit aalajangiinerat tunngavilersugaq pisaria-qartillugu nutserneqaqqartussaq naammagittaalliuuteqartumut taassumalu sinniisanut nassiunneqartarpooq.“

Akjleraartarnermi Pisortaqarfíup allakkiaa 7. november 2001-imeersog

Suliassat 1999-imi siusinnerusukkullu takkussimasut suliarineqarsimannnginnerat
pillugu allakkiaq.

1999-ip siorna

Suliassat arfinillit taakku Skatterådimut 2001-imni Decemberip qaammataani ataatsimiinnermi saqqummiunneqassapput.

1999

Suliassat tallimat isumakkeerinninemut tunngasut kiisalu § 54 tunngavigalugu suliassaq ataaseq Skatterådimut 2001-imi decemberip qaammataani ataatsimiin-nermi saqqummiunneqassapput.

Suliassanit sinneruttunit 23-iusunit suliassat arfineq-marluk Skatterådip 2001-imi decemberip qaammataani ataatsimiinnerani saqqummiunneqassapput. Suliassat pingasut 2001-imi decemberip qaammataani ataatsimiinnermi saqqummiunneqarnisaat naatsorsuutigineqarpoq.

Suliassat sinneruttut katillugit 13-iut 2002-mi aprilip qaammataani ataatsi-miinnermi saqqummiunneqarnissaat naatsorsuutigineqarpoq.

Skatterådip allattoqarfiani suliassat siusinnerusukkut taama sivisutigisumik suliarineqartarnerat 1999-imut uterluni ingerlatinneqarsinnaavoq, taamanikkummi siunnersortitut atorsfiit inuttaqannngitsut inuttalerneqanngitsoormata, tassami inunnit piukkunnaateqartunit qinnuteqaatinik tigusaqartoqarsimannngimmat. Ajornartorsiu taanna massakkut qaangerneqarpoq, tassami akileraartarnermi siunnersortitut ator-

fitt tamarmik massakkut inuttalerneqarsimammata, ukiullu tulliuttut marluk taamatut inuttaqaannarnissaat naatsorsuutigineqarluni.

Taamaattumik allattoqarfik isumaqarpoq naammagittaalliuutip tiguneqarnermi kingorna agguaqatigiisillugu qaammatit 12-it iluanni inaarlugu suliariyneqarsinnaasarnissaanik anguniagaq siunissami malinneqarsinnaalissasoq.

Suliat agguaqatigiisillugu qaammatit aqqaneq-marluk ingerlaneranni suliariyneqartarnerisa annertunerusumik sivikillisinneqarnissaat ajornarunarpooq, tassami pi-suni arlalinni paassisutissat pisariaqartut aamma uppernarsaatit assigiinngitsut kii-salu inaarutaasumik piumasaqaataasut oqaasertalersorneqarnissaat naammagittaallioratumt taannalu sinniisoqarpat sinniisanut isumagitinniarnerat ajornakusoortarmat. Taamaattumik suliat amerlanngitsut piffissami sivisunerungaatsiartumi suliariyneqartartussaapput.

AKILERAARTARNERMUT SIUNNERSUISOQATIGIIT ATAATSIMIINNE-RISA NR. 89-ISSAATA 07.11.2001-IMI PISUP KINGORNA KISITSISIT ATOR-LUGIT NASSUIAASIORNEQ

**TABEL 01.
SULIAT TIGUNEQARSIMASUT, PIFFISSAMI 01.01.1998-IMIT 07.11.2001-IMUT**

	1998	1999	2000	2001
Siullermeerinninnerit	124	158	138	111
Aappassaaneerinninnerit	16	15	8	12
§ 54	14	10	10	12
Kukkunersiuineq	45	9	4	1
Isumakkeerinninnerit	125	109	92	79
Katillugit	324	301	252	227

**TABEL 02.
AKILERRAARTARNERMUT SIUNNERSUISOQATIGIINNI SULIAT I- NA-ARNEQARSIMASUT**

	1998	1999	2000	2001	2001	2001
Ataats.nr. 79-80-81	82-84	85-87	88-89	Ilimagis.	ilimagis.	
				ataats.	90	katillugit
Siullerneerinn.	117	85	125	122	70	192
Aappassaaneer.	17	13	15	15	5	20
§ 54	15	4	25	17	14	31
Isumakkeerinn.	69	40	121	64	23	87
Katillugit	218	142	286	218	112	330

**TABEL 03.
AKILERRAARTARNERMUT SIUNNERSUISOQATIGIINNI SULIAT I- NA-ARNEQ ARSIMANNGITSUT**

	1998	1999	2000	2001	I alt
Siullermeerinnin.	4	20	68	58	150
Aappassaaneerinn.	0	3	1	1	5

Isumakkeerinninn.	2	5	37	65	109
§ 54	0	1	11	12	24
Katillugit	6	29	117	136	288

TABEL 04
PIFFISSAQ SULIANIK SULIAQARNERMUT ATORNEQARTOQ,
SULIAT AKILERAAARTANERMUT SIUNENRUSISOQATIGIIT ATAATSI-
MIINNERANNI NR. 89-IMI, 3. – 4 OKT. 2001-IMI PISUMI, SAQQUMMIUN-
NEQARTUT

<i>Suuss. /qaamm. 0-6</i>	<i>7-12</i>	<i>13-18</i>	<i>19-24</i>	<i>>24</i>	<i>I alt</i>
Siullermeerinn.	5	2	4	5	18
Aappassaaneerin.		1	1		1
Isumakkeerinn.		1	1	3	4
§ 54		1			1
Katillugit	5	5	6	8	24
					48

Akileraartarnermi Pisortaqarfik 17. december 2001-imi ima akissuteqarfigaara:

"Oqaaseqaatinni 23. april 2001-imeersumi oqarpunga Akileraartarnermut Siunnersisoqatigiit suliad A-mut tunngasut suliarineqarnerannut ukiut marluk sinnerlugit atorsimammatigit ajuusaarnartorujussuartut isigigiga. Tulliullugu oqaatigaara Akileraartarnermut Siunnersisoqatigiit suliap ingerlanera A-mut pisariaqarnera naaperorlugu ilisimatitsissutigisimannngimmassuk ajuusaarnartorujussuartut isigigiga. Kiisalu oqaatigaara Akilerartarnermut Siunnersisoqatigiit piffissap suliamik sulia-rinninnermut atugaata suli sivitsorsarneqarnera isorisariaqartutut isigigiga.

Inassutigaara naammagittaalliuutinik suliarinnittarneq pillugu malittarisassat aututtut allanngortinnissaannut pissutissaqarnersoq Akileraartarnermi Pisortaqarfipup isumaliutersuutigissaga.

Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoq aamma Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut ataatsimiitaliaat Akileraartarnermut Siunnersisoqatigiinnut inassutigisara pillugu allakkat assilinerinik nassillugit ilisimatippakka.

Nalunaaruteqarnera tunngavigalugu Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiitaliaata Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoq qinnuigaa suliani akile-raartarnermut tunngasuni eqqartuussivimmuit suliassanngortitsinissamut periarfissap allanngortinneqarnissaaleqquttuunersoq naliliiffigeqqullugu. Aammattaaq Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiitaliaata Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoq qinnuigaa taamatut allanngortitsineq immini piffissamik Akileraartarnermut Siunnersisoqatigiit sulianik suliarinninnerminnut atortagaannik akuerine-qarsinnaasumik sivisussuseqartumut sivikillisitsinissamut naammassanersoq, imaluunniit Akileraartarnermut Siunnersisoqatigiit nukissanik amerlanerusunik atugassinneqartariaqarnersut naliliiffigeqqullugu.

Naalakkersuisunut ilaasortap Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiitaliaq allakkatigut 10. maj 20001-imeersutigut nalunaarfigaak Akileraartarnermut Siunnersisoqatigiit qinnuigisimallugit naammagittaalliuutit 1. januar 2000-imit ulloq manna tikillugu takkussimasut, suliat aalajangiivigneqarsimasut, matumanit piffissaq agguaqatigiissitsinermi suliamik suliarinninnermut atorneqartartoq, kiisalu suliat suliarineqartarnerannut piffissap taama sivisutigisup atorneqartarneranut pissutaasut ilanngullugit eqqarsaatigalugit, pillugit kisitsisitigut takussutissanik suliaqqaqqullugit.

Naammagittaalliuutit suliarineqartut piffissap naammaginartup iluani suliarisinnalersillugit Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiit nukissanik naammattunik atugassaqartinneqarnersut, imaluunniit piffissap suliati suliarineqarnerannut atorneqartartup sivikillisinneqarnissaanut allatigut suliniuteqartoqassanersoq paassisutissat taakku aallaavigalugit Naalakkersuisunut ilaasortap Akileraartarnermi Pisortaqarfik peqatigalugu naliliiffigisussaavai.

Naalakkersuisunut ilaasortap Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaannut allagaasa 12. november 2001-imeersut assilineri allakkianik marlunnik ilaqaqtinneqartut 14. november 2001-im i tiguakka. Allakkiaq siulleq naammagittaalliuutit Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiinnit suliarineqartut qanoq ingerlasnerannut tunngasuovoq, allakkiallu aappaa suliati piffissami 1. januar 1998-imit 7. november 2001-imut takkussimasut pillugit takussutissiaalluni.

Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaannut allakkani 12. november 2001-imeersuni piffissap Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiit suliainik suliariinninnermut atortaagata ilorraap tungaanut ingerlaneranik Akileraartarnermi Pisortaqarfip paasinninera Aningaasaqarnermut Naalakkersuisup ilalerpaa, tassami piffissaq suliati suliarineqarnerannut agguaqatigiissitsinermi atorneqartartoq sivikilliartormat; pissutsit taamaannerat ingerlaqqittussatut naatsorsuutigineqartoq.

Suliati pillugit takussutissiami ilanngullugu nassiunneqartumi Akileraartarnermi Pisortaqarfik oqarpoq piffissap suliati siulerineqartarnerannut siusinnerusukkut taama sivisutigisumik atorneqartarneranut pissutaasoq 1999-imut tutsinneqarsinnaasoq, taamanimi siunnersortitut atorfii inuttaqanngitsut inuttalerniarneqarnerat Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiit iluatsitsiviginngitsoormassuk.

Tamatuma kingorna Akileraartarnermi Pisortaqarfip oqaatigaa akileraartarnermut siunnersuisutut atorfii tamarmik inuttalerniarneqarnerat pisortaqarfip iluatsissimagaa, taamaattumillu naammagittaalliuutip tiguneqarneranit suliap agguaqatigiissitsinermi qaammatit 12-it iluanni inaarlugu suliarineqartarnissaanik anguniaagasup anguneqarnissaa pisortaqarfip naatsorsuutigigaa.

Oqaaseqaatikka:

Naammagittaalliorup Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiit aalajangiineranik ataatsimik agguaqatigiissillugu qaammatini aqqaneq-marlunni utaqqinissaa naammaginartusoq Akileraartarnermi Pisortaqarfik sooq isumaqarnersoq paassisutissanit saqqummiunneqartunit takusinnaanngilaa, pingartumik eqqarsaatigigaanni aningaasarsianit akileraarutit pillugit inatsimmi § 59, imm. 1, tak, §§-it 56 aamma 57, malillugu eqqartuussivikkoortumik misiliisitsisoqassappat Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiinnut naammagittaalliornissamut periarfissap atuuttup marloriarluni atorneqarsimanissaa pinngitsoorani piumasaqaataasoq.

Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaata Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoq allakkatigut 6. maj 2001-imeersutigut qinnuigaa ilaatigut suliani akileraartarnermut tunngasuni eqqartuussisutigoortumik misiliisinnanermut periarfissap allanngortinneqarnera naleqquttuussanersoq nalileqqullugu, kiisalu al-lannguut taanna immini piffissap Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiit sulianik suliariinninneranni atorneqartartup naammaginartumik sivisussuseqalersillugu sivikillineqarnissaanut naammannersoq, imaluunniit Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiit nukissanik amerlanerusunik atugassaqartineqartariaqarnersut nalileeqqulu.

Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoq apeqqummi qulaani taaneqartumi qanoq naliliinersoq paassisutissanit nassiunneqartunit takusinnaanngilara.

Kiisalu malugaara Akileraartarnermi Pisortaqarfik allakkamini 25. maj 2001-imeersuni imatut allattoq:

“... nunat tamat akileraartarneq pillugu inatsiseqartitsinerranni aqutsinermi allafissornikkut arlalinnik naammagittaalliortarfeqarnera takornartaanngitsoq, innuttaa-

sullu naammagittaalliuutaa taakkunani isummerfigineqaqqaartussaasoq, suliap in-nuttaasumit eqqartuussivimmut suliassanngortinnejangannginnerani. Assersuutigalugu qallunaat akileraartarneq pillugu inatsiseqartitsineranni atuuppoq eqqartuussivkoortumik misiliisitsisoqassappat aqutsinermi allaffissornikkut oqartussaasumut quillunersumut innuttaasup naammagittaallioriinssamut periarfissai, tassalu akile-raartarnermi naammagittaalliuuteqartarfimmut aamma akileraartarneq pillugu nuna tamakkerlugu eqqartuussivimmut, tamakkiisumik atorneqarsimanissaat piumasa-qataavoq. ..." (Atorfefarfimmi nutsigaavoq.)

Oqaaseqaatip qallunaat akileraartarneq pillugu inatsiseqartitsinermi naammagittaallioriinssamut aamma eqqartuussivkoortumik misiliisitsineq pillugit malittarisassaannut atatillugu isiginiarnerani Akileraartarnermi Pisortaqarfiup oqaaseqaataa paasisinnaanngilara, malittarisassallu taakku imaattunik oqaasertaqarput, tak. Inatsit pillugu nalunaarut nr. 859, 13. september 2000-imeersoq (Skattestyrelsesloven), kapitali 3. Naammagittaallioriinssamut aamma eqqartuussivkoortumik misiliisitsineq:

..."
 § 21. Kommunimi akileraartarnermut oqartussaasup § 2 tunngavigalugu aalajangiineri pillugit naammagittaalliuutit akileraartarnermi naammagittaalliuuteqartarfimmut tunniunneqartassapput. Naammagittaalliuut allakkatigoortuussaaq tunngavilersugaassallunilu. Naammagittaalliuut aalajangiinerup naammagittaalliuutigineqartup tiguneranit kingusinnerpaamik qaammat ataaseq qaangiutsinnagu akileraartarnermi naammagittaalliuuteqartarfimmit tiguneqareersimassaaq, imaluunniit aalajangiineq pillugu immikkut nalunaaruteqartoqarsimanngippat, tak. § 3, imm. 4, ukimoortumik naatsorsuinerit tiguneqarnerannit qaammat ataaseq qaangiutsinnagu. Taamaattorli umiartortoq nunat allat imartaanni umiartortuusoq eqqarsaatigalugu aalajangiinerup ullulerneqarneranit qaammatit pingasut qaangiutsinnagit.

..."
 Imm. 5. Naammagittaalliuut naammagittaalliuutip tiguneqarneranit qaammatit pingasut qaangiutsinnagit akileraartarnermi naammagittaalliuuteqartarfimmit aalajangiivineqarsimanngippat aalajangiineq naammagittaalliuutigineqartoq akile-raartarneq pillugu nuna tamakkerlugu eqqartuussivimmut toqqaannartumik naammagittaalliuutigineqarsinnaavoq.

..."
 § 31. Inatsisini allani allamik aalajangiisoqarsimanngippat akileraartarnermut, akitsuusersuinermut ilanngaaserinermullunniit oqartussaasup aalajangigaa eqqartuussivinnut aatsaat suliassanngortinnejangannginnerani aalajangiineq taanna suliassaqarfimmi tassani aqutsinermi allaffissornikkut naammagittaalliorfissaasumit quller-paamit misilinneqareersimappat imaluunniit itigartitsissutigineqarsimappat. Taamaattorli eqqartuussivimmi suliap ingerlanerani apeqqutip nutaap ilanngunneqarnissaa eqqartuussiviup akuerisinnaavaa, apeqqut taanna apeqqummut eqqartuussivkoortumik suliariinnitsitsinssamut tunngaviusumut erseqqilluinnartumik ataqtigiinneqarpat, apeqqutillu taassuma siusinnerusukkut ilanngunneqarsimannginnera tunngavissaqartumik utoqqatsissutissaqartutut isigineqarsinnaappat, imaluunniit a-kuersiumanningerup suliami illua'tungiusup pisinnaaatitaaffimminik pisunut saniliullugu annertuallaamik annaasaqarnissaa naatsorsuutigissallugu pissutissaqarpat.

Imm. 2. Taamaattorli suliap aqutsinermi allaffissornikkut oqartussaasumut tunniunneqarneranit qaammatit arfinillit sinnerlugit ingerlasimappata suliaq eqqartuussivinnut suliassanngortinnejangannginnerani, naak suli aalajangiisoqarsimanngikkaluar-toq.

Imm. 3. ..." (Atorfefarfimmi nutsigaavoq.)

Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiitaliaat Aningaasa-qarnermullu Naalakkersuisoq Akileraartarnermi Pisortaqarfimmut allakkama assilinerinik paasissutississimavakka.

Ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani Akileraartarnermi Pisortaqarfip akissutaanik tigusaqarsimanngilanga.

28 – 2 Akileraarutit sinneqartooraattaaannit, aappariit ataatsimut akileraarusikkat pisassaannit, pinngitsaaliinikkut akiliisitsinarsinnaatitaanermik apeqqut.

A-p naammagittaalliuutigaa K kommuni ukiumut 1999-imut akileraarutinit utertoorutissanit tamarmiusunit uimi averusersimamsami akiitsuinut immikkut ittunut ilanngaassisimammat.

Ombudsmandi isumaqarpoq aappariit akileraarutinit utertoorutissaannit aappariit arlaata immikkut akiitsuinut matussutissanik ilanngaassisoqarsinnaanera imaluunniit allatut malersuisoqarsinnaanera pillugu apeqqut akileraarutinit utertoorutissat tamakkerlutik taakkualuunniit ilaasa uiusup/nuliaasup pineqartup isertitaanut tunngatinneqarnerisa qanoq annertutigisumik uppernarsarneqarsinnaanerannut ataqtigiissillugu isigisariaqartoq.

Ombudsmandi isumaqarpoq suliami matumani akileraarutinit utertoorutissat tamakkerlutik A-p isertitaqarneranut tunngatinneqarsinnaasut.

Matuma kingornagut Ombudsmandi isumaqarpoq K kommunip inatsisitigut tunngavissaqarnani akileraarutinit utertoorutissanit A-p uiata averusersimasaata meeqqamut akilersuutinut akiitsuisa appartinnissaannut ilanngaassisimanera isornartorsiortariaqartoq.

Ombudsmandip inassuteqaatigaa K kommunip suliaq suliareq-qissagaa.

Ombudsmandip immikkut allakkatigut, Ombudsmandip oqaase-qaataata assilineranik ilanngussivigineqartutigut, Akileraartarnermi Pisortaqarfik qinnuigisimavaa suliaq pisortaqarfip qanoq iliuuseqarnissaanut pissutissaqalersitsinersoq ilisimatitseq-qullugu.(J. nr. 11.64.20.8/065-00)

A-p oqaasiinnartigut naammagittaalliuutaanik 6. juni 2000-imi tigusaqarpunga. Uimi averusersimasami, B-p, akiitsuinut immikkut ittunut ukiumut 1999-imut akileraarutinit utertoorutissanik (§ 50 malillugu tunniussineq) tamarmiusunik K kommunip ilanngaassisimanera A-p naammagittaalliuutigaa.

Allakkatigut 6. juli 2000-imeersutigut K kommuni suliami allagaatinik atukkiusseqqullugu taamatullu naammagittaalliummut oqaaseqaatinik